

## Το σημείο του Σταυρού στην καθημερινή μας ζωή

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)



Δεν είναι χωρίς εξήγηση το γεγονός ότι η Εκκλησία μας και οι χριστιανοί περιβάλλουμε το σημείο του Σταυρού με τη μέγιστη τιμή και ευλάβεια• κάνουμε δε χρήση του, τόσο συχνά κατά τις διάφορες Ακολουθίες, όπως και στην καθημερινή μας ζωή. Αναφέρουμε το Όνομα του Θεού, της Παναγίας, των Αγίων και σχηματίζουμε το σημείο του τιμίου Σταυρού. Αρχίζουμε η τελειώνουμε την ημέρα μας μ αυτό. Πριν και μετά το φαγητό μας, στην έναρξη και λήξη της εργασίας μας, καθώς περνάμε έξω από ιερό ναό. Και παντού αντικρύζουμε το ζωοποιό σχήμα του: Στους τρούλους των εκκλησιών, στα κοιμητήρια, σε εικονοστάσια κατά μήκος των δρόμων, από λαιμό άντρων, γυναικών και παιδιών, στα κρεβάτια υγιών και ασθενών, στις επιγραφές των νοσοκομείων, στις προσόψεις των φαρμακείων, σε κορυφές λόφων...

Υπάρχουν βέβαια και «χριστιανοί» που με τη ζωή και τη συμπεριφορά τους δείχνουν ασέβεια προς τον ζωοποιό Σταυρό. Είτε με τον τρόπο που κάνουν το σημείο του ανευλαβώς, χωρίς να τον σχηματίζουν κανονικά (ενωμένα τα τρία πρώτα δάχτυλα, ακουμπισμένα τα αλλά δύο στην παλάμη, και. κινώντας έτσι. Το δεξί χέρι από το μέτωπο στην κοιλιά και μετά στον δεξιό και αριστερό ώμο), είτε με το να ντρέπονται να κάνουν τον σταυρό τους δημόσια, είτε -χειρότερα- με το να βλασφημούν τον πανάγιο Σταυρό!

Ως προς τους βαθύτερους συμβολισμούς για το σημείο του Σταυρού που κάνουμε οι χριστιανοί, ας ακούσουμε τι ακριβώς έλεγε, με απλό αλλά ιδιαίτερα βαθύ θεολογικό τρόπο, ο άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός, ο διδάχος του Γένους•στην Ε΄ διδαχή του:

«Ακούσατε, χριστιανοί μου, πως πρέπει να γίνεται ο σταυρός και τι σημαίνει. Μας λέγει το ιερόν Ευαγγέλιον πως η Αγία Τριάς, ο Θεός, δοξάζεται εις τον ουρανόν

περισσότερον από τους αγγέλους. Τι πρέπει να κάμης και εσύ; Σμίγεις τα τρία σου δάκτυλα με το δεξιόν σου χέρι και μη μπορώντας να ανεβής εις τον ουρανόν να προσκυνήσης, βάνεις το χέρι σου εις το κεφάλι σου, διατί το κεφάλι σου είναι στρογγυλό και φανερώνει τον ουρανόν και λέγεις με το στόμα: Καθώς εσείς οι άγγελοι δοξάζετε την Αγίαν Τριάδα εις τον ουρανόν, έτσι και εγώ, ως δούλος ανάξιος, δοξάζω και προσκυνώ την Αγία Τριάδα. Και καθώς αυτά τα δάκτυλα, είναι τρία είναι ξεχωριστά, είναι και μαζί έτσι και η Αγία Τριάς, ο Θεός, τρία πρόσωπα, και ένας μόνος Θεός, Κατεβάζεις το χέρι σου από το κεφάλι και το βάνεις εις την κοιλίαν σου και λέγεις: Σε προσκυνώ και σε λατρεύω, Κύριέ μου, ότι κατεδέχθης και εσαρκώθης εις την κοιλίαν της Θεοτόκου δια τας αμαρτίας μας. Το βάζεις πάλιν εις τον δεξιόν σου ώμον και λέγεις: Σε παρακαλώ, Θεέ μου, να με συγχωρήσης και να με βάλης εις τα δεξιά σου με τους δικαίους. Βάνοντάς το πάλι εις τον αριστερόν ώμον, λέγεις: Σε παρακαλώ, Κύριέ μου, μη με βάλης εις τα αριστερά με τους αμαρτωλούς. Έπειτα, κύπτοντας κάτω εις την γην: Σε δοξάζω, Θεέ μου, σε προσκυνώ και σε λατρεύω, ότι, καθώς εβάλθηκες εις τον τάφον, έτσι θα βαλθώ και εγώ. Και όταν σηκώνεσαι ορθός, φανερώνεις την Ανάστασιν και λέγεις: Σε δοξάζω, Κύριέ μου, σε προσκυνώ και σε λατρεύω, πως αναστήθηκες από τους νεκρούς, δια να μας χαρίσης την ζωήν την αιώνιον. Αυτό σημαίνει ο πανάγιος σταυρός».

Σύμφωνα με άλλη ερμηνεία, τα μεν τρία ενωμένα δάκτυλα συμβολίζουν τον ένα Θεό με τις τρεις υποστάσεις που είναι τρία πρόσωπα ομοούσια και ενωμένα, «αχωρίστως» και «αδιαιρέτως», τα δε άλλα δύο συμβολίζουν τις δύο φύσεις (θεία και ανθρώπινη), τις δύο θελήσεις και ενέργειες του Κυρίου μας. Σχηματίζοντας έτσι το σημείο του σταυρού και ακουμπώντας το χέρι μας στο μέτωπο (το διανοητικό μας κέντρο), την κοιλιά (κέντρο των επιθυμιών) και τους δύο ώμους (μέσον των σωματικών δραστηριοτήτων μας), ομολογούμε ότι οι σκέψεις, οι επιθυμίες και οι πράξεις μας ανήκουν στον Θεό και θέλουμε να βρίσκονται κάτω από την ευλογία του.

\* \* \*

Ο σταυρός, λέει ο ιερός Χρυσόστομος, «ανείλε την αμαρτίαν, καθάρσιον της οικουμένης εγένετο, καταλλαγή χρονίας έχθρας, ανέωξε του ουρανού τας πύλας, τους μισουμένους φίλους εποίησεν, εις τον ουρανόν επανήγαγεν, εν δεξιά του θρόνου εκάθισε την ημετέραν φύσιν, μυρία έτερα παρέσχεν ημίν αγαθά» (Migne E.Π. 48, 867). Έτσι εξηγείται γιατί η πεποίθηση των χριστιανών θεωρεί τον τίμιο Σταυρό «θέλημα του Πατρός, δόξα του Μονογενούς, αγαλλίαμα του Πνεύματος, κόσμημα των αγγέλων, ασφάλεια της Εκκλησίας, καύχημα του Παύλου, τείχος των αγίων, φως όλης της οικουμένης» (Ιερός Χρυσόστομος, E.Π. 49, 396).

Παρόλο ότι στην εποχή μας φαίνεται πως «η του κόσμου σοφία τα πρωτεία φέρεται, παρωσαμένη το καύχημα του σταυρού» (Μέγας Βασίλειος, Migne E.Π. 32, 473), εντούτοις θα συμφωνήσουμε απόλυτα με τη διαπίστωση έγκυρου θεολόγου (του Βασιλείου Μουστάκη, †) που έγραψε:

«Από όλους τους θησαυρούς που ανωρύχθηκαν από τα σπλάγχνα της γης η θανατορρυχθούσα στο μέλλον, δεν υπάρχει ασφαλώς πιο πολύτιμος από τον Σταυρό του Κυρίου, που η αγία αυτοκράτειρα Ελένη ανέσυρε στο φως του ηλίου. Ο Σταυρός είναι το καύχημα της χριστιανοσύνης. Το πανάκριβο κόσμημα που έλαβε σαν δώρο και σαν απόδειξη της αγάπης του από τον θείο Νυμφίο της η Εκκλησία... Αυτό το σύμβολο της ατιμώσεως και της καταδίκης, που προκαλούσε φρίκη στους αρχαίους λαούς, απέβη, με τον θάνατο του Σωτήρος πάνω του, η πηγή της χαράς, της δυνάμεως και της δόξης. Έγινε το κλειδί, με το οποίο ο εξωσμένος Αδάμ ξανάνοιξε τις πύλες της Εδέμ... Το πανίσχυρο όπλο, με το οποίο κατατροπώνονται οι δυνάμεις του κακού. Η καθέδρα, απ' όπου διδάχθηκε στις ψυχές η μοναδική αλήθεια. Το κατάρτι, πάνω στο οποίο ισαρίσθηκε σαν πανί η περγαμηνή του Ευαγγελίου, για να γίνει κατορθωτός ο πλους της ανθρωπότητας προς το λιμάνι της άνω ζωής... Ο Σταυρός, η ωραιότητα της Εκκλησίας, Όπως τον αποκαλεί ένα τροπάριο, ας γίνει η ομορφιά της ζωής του καθενός μας. Αυτός πράγματι είναι η ύλη, που πάνω της συνέθεσε η θεία αγάπη το αριστούργημα της απολυτρώσεως. Χωρίς αυτόν είναι αδύνατο να το κάνει δικό του ο καθένας» (Θ.Η.Ε. 11, 439).

Γι αυτό κι εμείς ψάλλουμε: «.Τον Σταυρόν σου προσκυνούμεν, Δέσποτα, και την αγίαν σου Ανάστασιν δοξάζομεν»!

Πηγή: [agiosmgefiras.blogspot.gr](http://agiosmgefiras.blogspot.gr)